KOMISIJAS LĒMUMS

(2004. gada 9. marts)

par Austrijā izmantotu atbalsta shēmu, kas attiecas uz dabas gāzes un elektroenerģijas nodokļa atmaksu 2002. un 2003. gadā

(izziņots ar dokumenta numuru K(2004) 325)

(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/565/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 88. panta 2. punktu,

pamatojoties uz Eiropas ekonomiskās zonas līgumu, jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc visu ieinteresēto pušu uzaicināšanas izteikt savas piezīmes saskaņā ar minētajiem pantiem [1], un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

(1) 2002. gada 8. oktobrī Austrijas Republikas oficiālajā laikrakstā tika publicēts Likums 158./2002, kura 6. pants paredz izmaiņas 1996. gada Enerģijas nodokļa atmaksas likumā.

(2) 2003. gada 30. aprīļa vēstulē Komisija informēja Austriju par savu lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienu līguma 88. panta 2. punktu uzsākt izmeklēšanas procesu minētajos līgumos paredzētās palīdzības dēļ.

(3) 2003. gada 20. augustā Austrijas Republikas oficiālajā laikrakstā tika publicēts Likums 71/2003, kura 54. panta 6. punktā 1996. gada Enerģijas nodokļa atmaksas likums 158/2002 likuma redakcijā tika pagarināts līdz 2003. gada 31. decembrim.

(4) Komisijas lēmums par izmeklēšanas procesa uzsākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [2]. Par minēto atbalstu Komisija uzaicināja izteikties visas iesaistītās puses.

(5) Austrija par izmeklēšanas procesa uzsākšanu izteicās savā 2003. gada 4. jūlija vēstulē, kuru Komisija reģistrēja tajā pašā dienā (A/34759).

(6) 2003. gada 12. augustā Komisija saņēma Austrijas Rūpniecības apvienības viedokli, 2003. gada 18. augustā – uzņēmuma "*Stahl- und Walzwerk Marienhütte GmbH*" viedokli un 2003. gada 14. augustā – uzņēmuma "*Jungbunzlauer Ges.m.b.H*" viedokli. Austrijas Valsts darba kamera savu viedokli atsauca 2003. gada 21. novembra vēstulē.

(7) Visi viedokļi tika saņemti paredzētajā termiņā [3]. Komisija šos viedokļus nosūtīja tālāk Austrijai, taču tā tos nav komentējusi.

(8) 2003. gada 5. decembra vēstulē, kuru Komisija reģistrēja 2003. gada 8. decembrī (A/38575), Austrija sniedza papildu informāciju par enerģijas nodokļa atmaksāšanas procesu 2002. un 2003. gadā.

II. DETALIZĒTS PALĪDZĪBAS APRAKSTS

(9) Saskaņā ar Elektroenerģijas nodokļa likumu (*Elektrizitätsabgabegetsetz*) un Dabas gāzes nodokļa likumu (*Erdgasabgabegetsetz*), kas abi izdoti 1996. gada 1. jūnijā, tiek noteikts elektroenerģijas un dabas gāzes nodoklis elektroenerģijas un dabasgāzes piegādēm, izņemot piegādes elektroenerģijas un dabasgāzes uzņēmumiem, un citiem piegāžu starpniekiem, elektroenerģijas un dabasgāzes patēriņam elektroenerģijas un dabasgāzes uzņēmumos, kā arī pašu saražotajai vai nodokļu zonā piegādātajai elektroenerģijai un dabasgāzei.

[1] OV C 164, 15.7.2003., 2. lpp.
[2] Sk. 1. zemsvītras piezīmi.
[3] Saskaņā ar Padomes 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1182/71 par laiku datumu un termiņu noteikšanu (OV L 124, 8.6.1971., 1. lpp.), it īpaši 3. pantu, viedokļu iesniegšanas termiņš beidzās 2003. gada 18. augustā.

(10) Nodokļa maksātājs ir elektroenerģijas vai dabasgāzes piegādātājs. Enerģijas piegāžu saņēmējs atlīdzina nodokļa maksātājam aprēķināto nodokli. Piegādes uzņēmums, vēlākais, gada beigās, dokumentāri apliecina katram piegāžu saņēmējam aprēķināto nodokļa summu.

(11) Elektroenerģijas nodoklis izmeklēšanai pakļautajā periodā ir 0,015 EUR/kWh. Dabas gāzes nodoklis ir 0,0436 EUR par m^3.

(12) Pēc Eiropas Kopienu tiesas sprieduma lietā C-143/99 (turpmāk saukta "Adrijas-Vīnes spriedums"), provizoriskās izskatīšanas ietvaros ([4]) Austrija mainīja 1996. gada Enerģijas nodokļa atlīdzināšanas likumu ar 158/2002 likumu, kura 6. pantā ir paredzēts, ka, sākot ar 2002. gada 1. janvāri, tiesības uz enerģijas nodokļa atlīdzināšanu par elektroenerģiju un dabas gāzi ir visiem uzņēmumiem, ja šie nodokļi kopumā pārsniedz 0,35 % no neto produkcijas vērtības. Neto produkcijas vērtība tiek definēta kā summas starpība starp uzņēmuma apgrozījumiem 1994. gada Apgrozījuma Likuma 1§ 1. apakšpunkta 1. un 2. punkta izpratnē un apgrozījumiem 1994. gada Apgrozījuma Likuma 1§ 1. apakšpunkta 1. un 2. punkta izpratnē. 1994. gada Apgrozījuma Likumā šādi apgrozījumi tiek definēti kā piegādes un citi pakalpojumi, kurus uzņēmums pret atlīdzību veic iekšzemē. Likums ietver pašpatēriņu, bet izslēdz importu. Pirmie 363 euro netiek atlīdzināti.

(13) Nodokļa atmaksāšana ir spēkā laika posmā no 2002. gada 1. janvāra līdz 2003. gada 31. decembrim.

(14) Atmaksāto nodokļu kopsumma sastāda 330 miljonus euro gadā.

(15) Komisija uzsāka izmeklēšanu, jo bija radušās šaubas par to, ka šai palīdzības piemīt palīdzības raksturs, un šīs iespējamās palīdzības savienojamību. Pēc komisijas uzskatiem nodokļa atmaksāšanas sistēma *de facto* atbalstīja energoietilpīgus uzņēmumus un līdz ar to bija selektīva. Komisija apšaubīja arī to, vai iespējamais atbalsts ir savienojams ar Kopienas politiku vides atbalstam ([5]).

([4]) 2001. gada 8. novembra spriedums Lietā C-143/99, *Adria-Wien* cauruļvads *GmbH* un, *Wietersdorfer&Peggauer Zementwerke GmbH v Finanzlandesdirektion für Kärnten*; Krāj. 2001, I-8365.
Austrijas Konstitucionālā tiesa izvirzīja Tiesai divus jautājumus provizoriskai izlemšanai:
1) Vai dalībvalsts likumā noteiktie pasākumi, kas paredz daļēju dabas gāzes un elektroenerģijas nodokļa atmaksāšanu, bet šo atmaksu piešķir tikai uz uzņēmumiem, kas galvenokārt ražo fiziskas preces, ir uzskatāmi par valsts sniegtu palīdzību Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 92. panta izpratnē?
2) Ja uz pirmo jautājumu atbilde ir apstiprinoša: vai šāda veida likumā paredzēti pasākumi ir uzskatāmi par valsts palīdzību Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 92. panta izpratnē arī tad, ja tā tiek sniegta visiem uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai tie galvenokārt ražo fiziskas preces?

([5]) OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

III. IESAISTĪTO PUŠU VIEDOKĻI

Austrijas Rūpniecības apvienības viedoklis

(16) Pēc Austrijas Rūpniecības apvienības uzskatiem šis pasākums nav selektīvs, un līdz ar to tas nav arī uzskatāms par valsts atbalstu. Austrija esot īstenojusi Adrijas-Vīnes tiesas spriedumu, saskaņā ar kuru nacionāla mēroga pasākumi, kas paredz elektroenerģijas un dabas gāzes nodokļa atlīdzināšanu, nav uzskatāmi par valsts atbalstu, "*ja tie attiecas uz visiem uzņēmumiem neatkarīgi no to darbības veida*". Austrijas Konstitucionālā tiesa savā pamatojuma tekstā Eiropas Kopienas tiesai attiecībā uz otro iesniegto jautājumu savu viedokli formulējusi tā, ka Austrija varētu nonākt situācijā, kad enerģijas nodokļa atmaksāšana tiek attiecināta uz visiem uzņēmumiem. EK tiesa esot pilnībā apzinājusies atmaksāšanas likuma funkciju un noteikti ņēmusi vērā iespējamās tiesiskās sekas Austrijā. Tādēļ būtisks esot tikai jautājums, "vai attiecībā uz atbalstu notiek šķirošana."

(17) Austrijas Rūpniecības apvienības uzskata, ka minētais pasākums *de facto* nav selektīvs. Atbalstīto uzņēmumu skaits varētu būt robežās no 2 500 līdz 3 000, kas pārstāv visas tautsaimniecības nozares un visu lielumu uzņēmumus.

(18) Bez tam pasākums nav vērsts vienīgi uz uzņēmumiem ar lielu enerģijas patēriņu. Nodokļa atmaksāšana tiek aprēķināta, pamatojoties uz neto produkcijas vērtību. Šī vērtība esot atkarīga no konkrētā uzņēmuma ekonomiskās situācijas. Zaudējumi vai lielas investīcijas noved pie mazākas neto produkcijas vērtības. Šādos gadījumos arī uzņēmumi ar mazāku enerģijas patēriņu saņemtu enerģijas nodokļa atmaksu. Raugoties garākā laika periodā, atbalstīto uzņēmumu loks ne vienmēr ir bijis viens un tas pats.

(19) Austrijas Rūpniecības apvienības uzskata, ka Komisijas minētie salīdzinājumi ar citiem gadījumiem nav pareizi, jo tajos pēc likuma teksta pasākums nav selektīvs, tomēr *de facto* ir bijis selektīvs. Aprakstītajos gadījumos mērķis ir bijis atbalstīt lielus rūpniecības uzņēmumus, daļēji pat kādu konkrētu uzņēmumu. Turpretim Austrijas pasākums neierobežojot atbalstāmo uzņēmumu loku ne pēc uzņēmuma lieluma, ne darbības jomas, ne darbības veida un investīciju summas.

(20) Attiecībā uz savienojamību, Austrijas Rūpniecības apvienība konstatē, ka minimālo likmju ievērošana, kā to nosaka Padomes 2003. gada 27. oktobra Direktīva 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai ([6]) (turpmāk saukta: "Enerģijas nodokļu direktīva"), ir uzskatāma par būtisku nodokļa sastāvdaļu.

([6]) OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.

Firmas "*Stahl- und Walzwerk Marienhütte Ges.m.b.H*" viedoklis

(21) "*Stahl- und Walzwerk Marienhütte Ges.m.b.H*" apraksta nodokļa uzlikšanas enerģijai ekonomisko kontekstu, it īpaši attiecībā uz tērauda ražošanu, un dara zināmu, ka, pielietojot Austrijas parastās nodokļu likmes energoietilpīgiem uzņēmumiem, sekas būtu tūlītēja ražošanas pārtraukšana Austrijā.

(22) Koriģējošais mehānisms attiecībā uz energoietilpīgiem uzņēmumiem nerada negatīvu iespaidu uz enerģijas nodokļa sistēmas vadības efektivitāti. Enerģijas izmaksas jau pašas par sevi ir pietiekami liels stimuls iespējamu aizvietojošu pasākumu veikšanai, un enerģijas nodoklis nerada nekādu papildu efektu. Tas jāņem vērā, ja tiek pārbaudīts, vai minēto pasākumu var attaisnot ar nodokļu sistēmas dabu.

(23) Arī Lietā C-143/99 Eiropas Kopienas tiesa acīmredzot vēlējusies izteikties par energoietilpīgu uzņēmumu un pārējo uzņēmumu šķirošanu. Pretējā gadījumā tā nebūtu atbildējusi uz Austrijas Konstitucionālās tiesas otro iesniegto jautājumu, jo šis jautājums neesot svarīgs lēmuma pieņemšanai Austrijas tiesā izskatāmajā gadījumā.

(24) Pat tādā gadījumā, ja šis pasākums tiek klasificēts kā valsts palīdzība, Komisijai esot jārespektē to uzņēmumu pamatotās cerības, uz kuriem šis pasākums attiecas. Šie uzņēmumi varētu balstīties arī uz likumu, kas Austrijā ir izdots nepārprotami tāpēc, lai izpildītu Adrijas-Vīnes spriedumu. No uzņēmuma nevar prasīt, lai tas ar Eiropas tiesību jautājumiem nodarbotos dziļāk par *bona fide* likumdevēju. Turklāt EK Tiesa kā Eiropas institūcija, atbildot uz Austrijas Konstitucionālās tiesas otro iesniegto jautājumu, ir radījusi pamatotas cerības.

Firmas "*Jungbunzlauer GmbH*" viedoklis

(25) "*Jungbunzlauer GmbH*" savā viedoklī pauž to, ka enerģijas nodokļa atmaksāšana nav uzskatāma par palīdzību valsts tiešu naudas izmaksu izpratnē. Enerģijas nodokļa ekonomiskajai nastai vajadzētu noslogot enerģijas gala patērētāju. Lai to panāktu, likumdevējam ir vairākas iespējas. Lai vienkāršotu pārvaldes mehānismu, nodoklis tiek uzlikts enerģijas piegādātājam. Uzņēmumi piegādātājam samaksā nodokli kopā ar enerģijas nodokli, un pēc tam valsts tiem atlīdzina pārmaksu. Pamatojoties uz šādu struktūru, enerģijas nodokļa atmaksāšanas likums ir izstrādāts atmaksas veidā. Likumdevējs varētu izvēlēties arī variantu, kad enerģijas nodoklis tiek iekasēts no gala patērētāja. Šādā gadījumā atmaksāšana nebūtu nepieciešama.

(26) Nacionālas valsts likumdevējam ir pilnas tiesības ierobežot nodokļu slogu. Ar kritēriju 0,35 % no neto produkcijas vērtības noteiktā augšējā robeža palīdzības tiesisko aspektu vidū nav svarīga, bet tā nosaka enerģijas nodokli rūpnieciskā jomā 0,35 % no neto produkcijas vērtības. Tas pats attiecas arī uz paredzēto ar nodokļiem apliekamo minimālo summu.

(27) Eiropas Kopienas tiesa savā Adrijas-Vīnes spriedumā ir lēmusi par Austrijas pasākumu visā tā kopumā. Ja EK tiesas nolūks nebūtu bijis tāds, tad EKT vispirms būtu jautājusi, vai enerģijas nodokļa atmaksa *per se* ir selektīva, un pēc tam būtu centusies noskaidrot, vai pakalpojumu uzņēmumu neiekļaušana izraisa enerģijas nodokļa atmaksas selektivitāti. Tālāk sprieduma 36. punktā tiek noskaidrots, ka Austrijas veiktais pasākums, kas Eiropas Kopienas tiesai pilnībā bija zināms, nav uzskatāms par valsts palīdzību.

(28) Pasākums nav selektīvs, tas ir vispārējs ekonomisks pasākums. Arī lietas C-143/99 ģenerāladvokāts esot bijis tādās pašās domās.

(29) Minētais pasākums nekropļojot konkurenci un neatstājot negatīvu ietekmi uz tirdzniecību.

(30) Līdzīgi pasākumi esot arī citās dalībvalstīs. Turklāt Direktīva par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem paredz arī nodokļu samazinājumus un atmaksas uzņēmumiem, lai pasargātu investīcijas un darba vietas.

IV. AUSTRIJAS VIEDOKLIS

Austrija enerģijas nodokļa atmaksāšanu uzskata par vispārēju pasākumu

(31) 2003. gada 4. jūlija vēstulē, kuru Komisija saņēma 2003. gada 4. jūlijā, Austrija apstiprināja savu uzskatu, ka enerģijas nodokļa atmaksa ir vispārējs pasākums. Arī Austrijas Konstitucionālā tiesa ar savu otro izvirzīto jautājumu ir izteikusi attieksmi, t.i., ja sākotnējais pasākums tiktu atzīts par valsts palīdzību, Konstitucionālā tiesa varētu atcelt ierobežojumu, kas paredz nodokļa atmaksu uzņēmumiem, kas galvenokārt ražo fiziskas preces. Austrijas Konstitucionālā tiesa arī vēlējās noskaidrot, vai ierobežojumu atcelšanas gadījumā izveidotos vai arī tiktu paplašināta prettiesiska valsts palīdzība. Eiropas Kopienas tiesa to esot pilnībā apzinājusies, jo Vateleta (*Wathelet*) kunga sastādītajā ziņojumā teikts, ka Konstitucionālā tiesa pamatojas uz to, ka ierobežojumu atcelšanas gadījumā …, attiecināšana uz visiem uzņēmumiem ir pieļaujama tikai tādā gadījumā, ja tas nav jauns palīdzības veids, par kuru iepriekš būtu jāziņo. Citādi otrais iesniegtais jautājums būtu bijis tīri teorētisks, un Eiropas Kopienas tiesai tas būtu bijis jānoraida.

(32) Tātad Austrijas Konstitucionālā tiesa ir atcēlusi tikai sākotnējo atmaksas saņēmēju loka ierobežojumu, nevis visu Enerģijas nodokļa atmaksas likumu.

(33) Ņemot vērā teikto, arguments, ka Eiropas Kopienas tiesa nav bijusi informēta par Austrijas ieviestā pasākuma struktūru vai ir bijusi informēta nepareizi, nav pamatots. Gluži otrādi, EK tiesa sprieduma 7. punktā Austrijas sistēmu ir aprakstījusi pareizi un 36. punktā ir atbildējusi uz otro jautājumu, ka "*nacionālie pasākumi, tādi kā šie, nav valsts palīdzība*".

Austrija izsaka gatavību ar atpakaļejošu spēku izmainīt Enerģijas nodokļa atmaksas likumu

(34) 2003. gada 5. decembra vēstulē Austrija paziņoja Komisijai, ka Finanšu ministrija ir iesniegusi priekšlikumu Austrijas parlamentam izmainīt Elektroenerģijas un dabas gāzes nodokļa atmaksas likumu ar atpakaļejošu spēku attiecībā uz abām tiesīgajām grupām, kas pretendē uz atmaksu.

(35) Uzņēmumi, uz kuriem līdz 2001. gada 31. decembrim Enerģijas nodokļa atmaksas likums netika attiecināts, iegūs tiesības uz 100 % nodokļu atmaksu par nodokļiem, kas pārsniedz 0,35 % neto produkcijas vērtību 2002. gadā. 2003. gadā šie uzņēmumi maksās 20 % no nacionālajām dabas gāzes un elektroenerģijas nodokļa likmēm. Šis minimālais nodoklis ņem vērā minimālās nodokļa likmes "Enerģijas nodokļu direktīvā", kas stājās spēkā 2004. gada 1. janvārī. Saskaņā ar Direktīvu minimālā nodokļa summa attiecībā pret nacionālo nodokli ir aptuveni 3,3 % elektrībai un aptuveni 14 % dabas gāzei.

(36) Uzņēmumi, uz kuriem enerģijas nodokļa atmaksas likums attiecās pirms 2001. gada 31. decembra, 2002. un 2003. gadā par dabas gāzi un elektrību maksā 120 % no minimālās nodokļu summas, kā tas noteikts Enerģijas nodokļu direktīvas 1. pielikuma C tabulā ("120 % noteikums"). Dabas gāzes un elektroenerģijas aplikšana ar 120 % no minimālās nodokļa summas statistiski un caurmērā atbilst Enerģijas nodokļu direktīvā noteiktajai uzņēmumu aplikšanai ar nodokļiem, ieskaitot nodokļa uzlikšanu elektroenerģijai, dabas gāzei un oglēm. 120 % noteikuma izpildes rezultātā pašreizējais neto iekasēto nodokļu apjoms palielināsies par aptuveni 10 līdz 15 %. Papildu nodokļu slogs nav pārāk liels, jo lielākā daļa uzņēmumu, uz kuriem tas attiecas, saskaņā ar patlaban spēkā esošajiem noteikumiem maksā ievērojami vairāk par 120 %. Tomēr uzņēmumi, kuriem 120 % noteikuma rezultātā nodokļu slogs palielināsies, vidēji maksās aptuveni par 50 % vairāk nekā līdz šim, bet daži vēl daudz vairāk.

(37) Austrija Komisijai paziņoja, ka visi tekošie maksājumi tūlīt pēc oficiāla izmeklēšanas procesa uzsākšanas ir pārtraukti. Tomēr Austrija nevarēja uzrādīt konkrētus datus ne par uzņēmumu skaitu, kuriem nāksies atmaksāt jau daļēji atlīdzināto nodokli, ne par attiecīgajām summām. Austrija apstiprināja, ka uz visām atmaksājamajām summām tiks attiecinātas spēkā esošās ES references nodokļu likmes.

V. PALĪDZĪBAS NOVĒRTĒJUMS

Novērtējums par 2002. un 2003. gadu

(38) Kaut arī uzsāktā izmeklēšana attiecas uz 2002. gadā pielietotajām 158/2002 Likuma normām, Komisija uzskata, ka ir pamatoti veikt pārbaudi arī par 2003. gadu, nepieņemot atsevišķu lēmumu par oficiālās izmeklēšanas laika posma paplašināšanu. Komisija konstatē, ka 71/2003 Likums pilnība atstāj neizmainītas ar 158/2002 Likumu ieviestās normas. Līdz ar to 2002. un 2003. gada spēkā esošie noteikumi ir identiski. Tādēļ Komisija uzskata, ka iesaistītajam pusēm ir bijusi iespēja izteikties par visiem noteikumu novērtēšanai svarīgajiem aspektiem.

(39) Pēc Komisijas lēmuma par oficiālās izmeklēšanas uzsākšanu Austrija noteica laika perioda pagarinājumu. Tas ir salīdzināms ar situāciju, kad kāda dalībvalsts izmaina likuma normas, kas ir bijušas līguma noteikumu neievērošanas pamatā, tomēr līdz ar šīm izmaiņām netiek novērsti visi pārkāpumi un apstākļi, kas aprakstīti pamatotajos viedokļos, pēc šo viedokļu izteikšanas ir saglabājušies. Šādos gadījumos EK tiesa atļauj Komisijai izmeklēšanu turpināt un savus secinājumus pieskaņot izmainītajiem apstākļiem ([7]).

(40) Savā 2003. gada 5. decembra vēstulē Austrija nepārprotami atsaucās uz laika periodu no 2002. gada 1. janvāra līdz 2003. gada 31. decembrim un līdz ar to izmantoja savas aizstāvēšanās tiesības attiecībā uz visu minēto laika periodu.

([7]) Sk. Eiropas Kopienas tiesas 1992. gada 17. novembra spriedumu Lietā C-105/91 Komisija/Grieķija, Krāj. 1992, I-5871. lpp.; 1996. gada 10. septembra spriedumu Lietā C-11/95 Komisija/Beļģija, Krāj. 1996, I-4415. lpp.; 1999. gada 9. janvāra spriedumu Lietā C-365/97 Komisija/Itālija, Krāj. 1999, I-7773. lpp. un 1988. gada 4. februāra spriedumu Lietā C-13/86 Komisija/Itālija, Krāj. 1988, 607. lpp.

(41) Arī trešajām personām praktiski bija iespēja izteikties par noteikumu pielietošanu gan 2002., gan 2003. gadā. Kaut arī Austrijas Rūpniecības apvienība savu rakstisko viedokli par enerģijas nodokļa atmaksāšanu iesniedza 2002. gada 12. augustā, t.i., pirms tika izsludināts 71/2003 Likums par Enerģijas nodokļa atmaksas pagarināšanu, tomēr turpmāk apvienība bija pārstāvēta vairākās apspriedēs starp Komisiju un Austrijas valdību un, izmantojot šo izdevību, izteica savu viedokli arī par 2003. gadu. Līdz ar to tika ievērotas apvienības tiesības uz viedokļa izteikšanu.

(42) Uzņēmuma "*Jungbundzlauer GmbH*" 2003. gada 14. augusta paustajā viedoklī tiek aprakstīts uzņēmums un konstatēts, ka minētie apstākļi atbilst "it īpaši (arī) attiecībā uz 2002. gadu". Uzņēmums izteicās par palīdzības pastāvēšanas faktu un minēja argumentus, kas būtībā nav atkarīgi no pielietojuma gada. Līdz ar to tika ievērotas uzņēmuma tiesības uz viedokļa izteikšanu.

(43) Uzņēmums "*Marienhütte GmbH*" savu viedokli izteica 18. augustā, tātad arī pirms 71/2003 Likuma izsludināšanas. Arī šīs piezīmes būtībā ir neatkarīgas no Enerģijas nodokļa atmaksas noteikumu pielietojuma gada. Līdz ar to tika ievērotas uzņēmuma tiesības uz viedokļa izteikšanu.

(44) Komisija nav saņēmusi viedokļus, kas būtu ienākuši ar nokavēšanos, kā arī nav saņēmusi lūgumus pieņemt kādu viedokli pēc Lēmumā par izmeklēšanas uzsākšanu noteiktā termiņa beigām.

Palīdzības esamība

(45) Pēc pamatīgas pārbaudes Komisija ir nonākusi pie secinājuma, ka minētais pasākums ir uzskatāms par valsts palīdzību EK dibināšanas līguma 87. panta 1. punkta izpratnē.

(46) Pēc Komisijas domām nodokļa atmaksāšana, kaut arī teorētiski tā ir attiecināma uz visiem uzņēmumiem, kuri sasniedz 0,35 % neto produkcijas līmeni, *de facto* nāk par labu uzņēmumiem, kuriem ir liels enerģijas patēriņš attiecībā pret neto produkcijas vērtību, un līdz ar to tā ir selektīva.

(47) Pēc Komisijas domām EK tiesa savā Lietā C-143/99 nav izteikusies par visiem sākotnējā nodokļu atmaksas likuma aspektiem, bet gan vienīgi par ierobežoto uzņēmumu loku, t.i., uzņēmumiem, kas galvenokārt ražo fiziskas preces. Lai sniegtu atbildes uz abiem Austrijas Konstitucionālās tiesas izvirzītajiem jautājumiem, EK tiesai nebija nepieciešams izvērtēt pārējos šā pasākuma aspektus. Jautājumi neattiecās uz Austrijā pastāvošo sistēmu kopumā, bet galvenokārt uz ierobežoto pielietojuma loku. Tādēļ nevar uzskatīt, ka EK tiesa tikai tādēļ, ka tās rīcībā bijusi visaptverošākā informācija, ir netieši izteikusi viedokli jautājumā, kuru tā nav izskatījusi. EK tiesa savā spriedumā kopumā izteicās par "*vispārēju pasākumu, kas paredz enerģijas nodokļa atmaksāšanu*". Ja EK tiesas nolūks būtu bijis izteikties par visiem Austrijas veiktā pasākuma aspektiem, tas noteikti būtu darīts tiešākā formā.

(48) Komisija nepiekrīt viedoklim, ka EK tiesa nebūtu atbildējusi uz otro Austrijas Konstitucionālās tiesas jautājumu, ja tai nebūtu bijis nodoma izteikties par visiem enerģijas nodokļa atmaksas aspektiem. EK tiesa vispirms atbildēja uz otro Austrijas Konstitucionālās tiesas jautājumu. Šis jautājums neattiecās uz ierosināto izmeklēšanu. Tāpēc EK tiesa savu atbildi uz pirmo jautājumu par konkrētiem lietas apstākļiem acīmredzot ievietoja vispārējā kontekstā un atbildēja, balstoties uz pastāvošo jurisdikciju, ka valsts veikts pasākums, kas nacionālas valsts teritorijā nāk par labu visiem uzņēmumiem bez izšķirības, nevar būt uzskatāms par valsts palīdzību.

(49) Precedenti rāda, ka pasākumi savā darbībā var būt selektīvi pat tad, ja saskaņā ar likumu, tie attiecas uz visām tautsaimniecības jomām. Tie ir tikai piemēri tam, kā var rasties *de facto* selektivitāte. Ir tiesa, ka izmeklēšanai pakļautais pasākums neparedz ierobežojumus pēc uzņēmuma lieluma, nozares, darbības veida vai investīciju lieluma. Tomēr noteiktā robežlieluma darbības efekts ir tāds, ka pasākums *de facto* ir pielāgots energoietilpīgiem uzņēmumiem. Kaut arī Austrijas Rūpnieku asociācija minēja, ka labumu no enerģijas nodokļa atmaksas var gūt arī uzņēmumi ar nelielu enerģijas patēriņu, ja tie veic lielas investīcijas vai fiksē lielus zaudējumus, tomēr šis arguments netiek tuvāk izskaidrots. Turpretim oficiālās izmeklēšanas laikā konkrētos piemēros atklājās dažādu risinājumu ietekme uzņēmumos, kas pārstāv energoietilpīgo sektoru. Tas tiek apstiprināts arī uzņēmuma "*Marienhütte GmbH*" viedoklī, kurā minētais pasākums nepārprotami tiek nosaukts par korekcijas mehānismu energoietilpīgiem uzņēmumiem. Tālāk Komisija konstatē, ka Austrija nav izteikusies par Austrijas Rūpniecības apvienības argumentu. Austrija nav sniegusi datus par uzņēmumiem, kuri saņēmuši reālu atbalstu, kā arī par to, vai pēc likuma izmainīšanas ievērojami ir mainījies reālu atbalstu saņemošo uzņēmumu loks. Tādēļ Komisijas rīcībā nav datu, pēc kuriem varētu spriest, ka pasākuma iedarbības efekts būtiski atšķiras no pirms 2002. gada 1. janvāra spēkā esošā pasākuma, kad noteiktajā uzņēmumu lokā ietilpa galvenokārt fizisku preču ražotāji. Tālāk Komisija konstatē, ka arī 120 % noteikumu Austrija ir aprēķinājusi un noteikusi, par pamatu ņemot aptuveni 240 izvēlētus energoietilpīgus uzņēmumus, jo neesot ziņu par visiem uzņēmumiem, kuriem ir tiesības saņemt atmaksu. Tas viss nepārprotami norāda uz to, ka šis pasākums ir efektīvi vērsts uz energoietilpīgiem uzņēmumiem.

(50) Komisija nepiekrīt uzņēmuma "*Jungbunzlauer GmbH*" viedoklim, ka kritērijs 0,35 % no neto produkcijas vērtības atbilst maksimālai nodokļu slodzei un ka šādai augšējai robežai nav būtiskas nozīmes atbalsta saņemšanas sakarā. Neveicot pēdējā argumenta vispārēju pārbaudi, šajā gadījumā kritēriji nenosaka vispārēju maksimālo nodokļu slodzi visiem uzņēmumiem bez izšķirības. Parasti uzņēmējiem ir jāmaksā pilnas nodokļu likmes, izņemot tos, kuri sasniedz noteikto robežlielumu, kas *de facto* aprēķināts tā, tas ir attiecināms tikai uz energoietilpīgiem uzņēmumiem. Nosakot objektīvus kritērijus, proti, nodokļu augšējo robežu noteiktiem uzņēmumiem – šajā gadījumā īpaši energoietilpīgiem uzņēmumiem – pasākuma rezultātā rodas atšķirīga pieeja. Ar to tas atšķiras no minimāla nodokļa no 363 EUR, uz kuru norāda "*Jungbunzler GmbH*", un kas bez izšķirības attiecas uz visiem uzņēmumiem.

(51) Lēmumā par izmeklēšanas uzsākšanu Komisija izteica šaubas par to, vai, paplašinot likuma darbības robežas, pasākuma efektivitāte ievērojami mainītos. Komisija konstatē, ka ne Austrija, ne iesaistītās puses, nav sniegušas datus, kas kliedētu šīs šaubas. It īpaši Austrija nav iesniegusi skaitļus, kas pierāda, ka likuma darbības robežu paplašināšanas rezultātā labumu gūs ievērojami vairāk uzņēmumu visās tautsaimniecības nozarēs. Jebkurā gadījumā liels skaits uzņēmumu, kas gūst labumu no konkrētā pasākuma, pats par sevi saskaņā ar EK tiesas lēmumu nav pierādījums tam, šis pasākums ir klasificējams kā vispārējs pasākums.

(52) Komisija ņem vērā arī to, ka vairākās dalībvalstīs ir spēkā pasākumi ar līdzīgu iedarbību, par kuriem bijis iesniegts pieprasījums ļaut tos ieviest kā valsts palīdzību, vai kurus savu pilnvaru ietvaros pārbauda Komisija ([8]).

(53) Komisija uzskata, ka pasākuma selektivitāti nevar pamatot ar sistēmas dabu un loģiku, jo tas neatbilst sistēmas imanentai nodokļu loģikai. Gluži otrādi, atmaksa ir skaidri izteikta novirze no nodokļu sistēmas vispārējās struktūras un funkcionēšanas veida. Tālāk Komisija konstatē, ka enerģijas nodoklim ir divējāds mērķis: pirmkārt, tā uzdevums ir stimulēt uzņēmējus veikt enerģijas taupīšanas pasākumus. Pat tādā gadījumā, ja attiecīgie uzņēmumi jau veic daudzus šādus pasākumus, lai samazinātu enerģijas izmaksas, nevar apgalvot, ka enerģijas nodoklim nav papildu ietekmējoša efekta. Enerģijas patēriņš pamatā ir atkarīgs no izmantotajām tehnoloģijām, tādēļ tas zināmā līmenī turas neilgu laiku. Ilgtermiņā sagaidāms, ka tehniskā progresa un inovāciju rezultātā efektivitāte varētu palielināties. Komisija konstatē arī to, ka "*Marienhütte GmbH*" nav tuvāk pamatojusi it kā iztrūkstošo ietekmes efektu; otrkārt, pat gadījumā, ja tuvākajā laikā enerģijas patēriņu nav iespējams vēl vairāk samazināt, nodoklis tiek uzlikts, lai valsts iegūtu līdzekļus vispārējiem mērķiem, ņemot vērā arī to, ka enerģijas patēriņš rada izmaksas sabiedrībai, par kuru segšanu ir jāgādā valstij. Tādēļ sistēmas dabas un loģikas pamatā nevar būt tas, ka energoietilpīgi uzņēmumi, kas pēc definīcijas ir piesārņojuma radītāji, tiek atbrīvoti no enerģijas nodokļa.

(54) Komisija nepiekrīt "*Jungbunzlauer GmbH*" viedoklim, ka pasākums nebūtu uzskatāms par valsts palīdzību, ja likumdevējs nodokli būtu uzlicis gala patērētājam. Pasākuma pārvaldes struktūrai šajā gadījumā nekādi neietekmē palīdzības raksturu. Pat ja likumdevējs nodokli uzliktu gala patērētājam un, visticamāk, ieviestu atšķirīgus noteikumus dažādiem patērētāju veidiem, arī šāda diferencēšana būtu valsts palīdzība.

(55) Visi citi valsts palīdzības kritēriji EK dibināšanas līguma 87. panta 1. punkta izpratnē ir izpildīti. Pasākuma rezultātā uzņēmēji ir atbrīvoti no izmaksām, kas pretējā gadījumā viņiem būtu jāmaksā, un līdz ar to tie saņem zināmas priekšrocības. Pasākumu veic valsts un apmaksā no valsts līdzekļiem, jo valsts akceptē mazāku iekasēto nodokļu summu. Tā kā nodokļa atmaksa tiek piemērota tikai noteiktiem uzņēmumiem, šis pasākums tiem sniedz priekšrocības salīdzinājuma ar pārējiem uzņēmumiem, kā rezultātā var tikt izkropļota konkurence. Vismaz daži no uzņēmumiem darbojas sektoros, kuros pastāv tirdzniecība dalībvalstu starpā. Līdz ar to šis pasākums var negatīvi iespaidot arī tirdzniecību. Nobeigumā tiek konstatēts, ka šis pasākums ir uzskatāms par valsts palīdzību un turklāt par jaunu valsts palīdzības pasākumu, jo tas ir pieņemts pēc Austrijas pievienošanās Eiropas Savienībai, un Komisija to nekad nav apstiprinājusi.

Palīdzības savienojamība

(56) Komisija pārbaudīja palīdzības savienojamību, pamatojoties uz Kopienas Ietvarprogrammu par valsts palīdzību vides aizsardzībai (turpmāk "Ietvarprogramma"). Lēmumā par izmeklēšanas uzsākšanu Komisija pārstāvēja viedokli, ka tobrīd nevarēja tikt pielietoti citi EK līguma 87. panta 2. un 3. punkta izņēmuma noteikumi. Oficiālās izmeklēšanas laikā neatklājās nekādi jauni pieturas punkti, kas varētu kliedēt Komisijas šaubas, ko tā izteica, pieņemot lēmumu par oficiālās izmeklēšanas uzsākšanu. Tādēļ Komisija ir nonākusi pie sekojoša slēdziena.

([8]) Sk. N 449/2001 – Vācija, N 123/2000 – Apvienotā Karaliste, C 42/2003 – Zviedrija.

(57) Attiecībā uz uzņēmumiem, uz kuriem enerģijas nodokļa atmaksas likums līdz 2001. gada 31. decembrim neattiecās, līdz ar papildināto 158/2002 likumu tika ieviesti jauni izņēmumi attiecībā uz vienu no spēkā esošajiem nodokļiem. Saskaņā ar EK Ietvarprogrammas punktu 51.2., punktā 51.1. minētie noteikumi var tikt pielietoti gadījumos, ja nodoklim ir ievērojama pozitīva ietekme uz vides aizsardzību un ja ir nepieciešams izdarīt izņēmumus sakarā ar būtiskām ekonomisko apstākļu izmaiņām, kuru rezultātā uzņēmumi ir nonākuši ārkārtīgi smagos konkurences apstākļos. Austrija nav sniegusi ziņas, vai šis ir bijis tieši tāds gadījums. Austrija nodokli nav arī ievērojami palielinājusi, tādējādi nevar tikt pielietots arī EK Ietvarprogrammas 52. punkts. Šādos apstākļos dalībvalsts var piešķirt atbrīvojumu no nodokļiem vienīgi saskaņā ar 53. punkta 2. punktu, kas norāda uz EK Ietvarprogrammas 45. un 46. punktu. Saskaņā ar tiem uzņēmumiem var tikt piešķirta palīdzība uz laiku līdz pieciem gadiem, ja to intensitāte tiek samazināta līdz 50 % no papildu izmaksām vai arī piecu gadu laika posmā tā tiek pakāpeniski samazināta. Austrijas likums neierobežo nodokļa atmaksu līdz 50 % no papildu izmaksām, kā arī neprasa progresīvu samazināšanu.

(58) Attiecībā uz uzņēmumiem, uz kuriem enerģijas nodokļa atmaksas likums attiecās jau pirms 2001. gada 31. decembra, nodokļu atmaksāšanas sistēma saglabājās nemainīga. Šajā gadījumā pasākums paredz atbrīvošanu no pastāvošā nodokļa, ieviešot to nolemšanas brīdī. Tādējādi tas atbilst EK Ietvarprogrammas punktam 51.2., kurā ir norāde uz savienojamības kritērijiem punktā 51.1. No pēdējā minētā noteikuma vienīgais iespējamais pielietotais var būt punkta 51. iedaļas b) otrais ievilkums. Saskaņā ar to uzņēmumiem ir jāmaksā būtiska daļa no nacionālā nodokļa. Austrija par pārbaudāmo laika periodu nav iesniegusi nekādus datus, kas dotu iespēju noskaidrot faktisko nodokļa daļu, kas jāmaksā uzņēmumiem. Tādēļ Komisija nevar izdarīt secinājumu, vai uzņēmumi maksā būtisku daļu no nacionālā nodokļa.

(59) Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisija ir nonākusi pie slēdziena, ka 1996. gada enerģijas nodokļa atmaksas likums, kurš ar 158/2002 likuma 6. pantu bez izmaiņām ir pagarināts līdz 2003. gada 31. decembrim, neatbilst EK Ietvarprogrammas prasībām un nav savienojams ar Kopējo Tirgu.

Pieteikto palīdzības izmaiņu savienojamība ([9])

(60) Attiecībā uz uzņēmumiem, uz kuriem enerģijas nodokļa atmaksas likums līdz 2001. gada 31. decembrim neattiecās, pasākums Austrijas pieteiktajās izmaiņās ir savienojams ar EK Ietvarprogrammas 53. un 45. punktu. Palīdzība pirmajā gadā sasniedz 100 % no papildu izmaksām, bet otrajā tiek samazināta līdz 80 %. Tātad pārbaudāmajā laika posmā tā tiek lineāri samazināta. Bez tam Komisija uzskata, ka otrā gada palīdzības samazināšanas rezultātā uzņēmumam atlikusī nodokļa summa joprojām pārsniedz lielumu, ko, sākot no 2004. gada, prasa Direktīvā par nodokļa uzlikšanu enerģijai.

(61) Attiecībā uz uzņēmumiem, uz kuriem enerģijas nodokļa atmaksas likums attiecās jau pirms 2001. gada 31. decembra, palīdzība pēc Komisijas uzskatiem ir savienojama ar EK Ietvarprogrammas 51. 1.b) punkta otro ievilkumu. Saskaņā ar 51. 1.b) punkta otro ievilkumu, palīdzības saņēmējiem ir jāmaksā būtiska daļa no nacionālā nodokļa. Tas ir tādēļ, lai uzņēmumiem tiktu piedāvāts stimuls uzlabot savu ieguldījumu vides kvalitātes uzlabošanā. Tas izriet no 51.1.b) punkta pirmā ievilkuma, saskaņā ar kuru harmonizēto nodokli var maksāt tad, ja palīdzības saņēmēja maksātā summa pārsniedz kopienas minimālo summu, "lai uzņēmumi justu nepieciešamību kaut ko darīt vides aizsardzības uzlabošanas labā." Izmeklēšanai pakļautajā laika periodā Austrijas enerģijas nodoklis bija nacionālais nodoklis; sākot ar 2004. gada 1. janvāri ar Direktīvu par nodokļa uzlikšanu enerģijai tiek ieviesta harmonizētā nodokļu aprēķināšana, par enerģijas produktu izmantošanu, nosakot minimālās nodokļu likmes, kas tiek iekasētas un atmaksātas saskaņā ar Austrijas enerģijas nodokļu likumiem. Direktīva par nodokļa uzlikšanu enerģijai īpašu vērību pievērš vides aizsardzības uzdevumiem (skat. it īpaši 3., 6., 7. un 12. pamatojumu). Tādēļ Komisija uzskata, ka Direktīvā par nodokļa uzlikšanu enerģijai noteikto minimālo nodokļa likmju ievērošana uzņēmējiem dod stimulu uzlabot vides aizsardzību. Tādēļ minimālo likmju ievērošana var tikt uzskatīta par būtisku nacionālā nodokļa daļu, kā to prasa EK Ietvarprogrammas 51.1. punkta b) otrais ievilkums. Austrija uzņēmumu minimālo nodokli ir noteikusi tā, ka minimālās nodokļu likmes ir iekasējamas ne tikai par dabas gāzi un elektroenerģiju, bet arī par akmeņoglēm, kurām Austrijā līdz šim nav bijis uzlikts enerģijas nodoklis. Līdz ar to Austrija nodrošina, ka minimālā nodokļu summa 2002. un 2003. gadā atbilst nodokļu līmenim un ka ir ņemts vērā arī minimālais efekts ietekmei uz vidi, uz ko kopumā vērsta Direktīva.

Uzticības aizsardzība

(62) Ja pretlikumīgi piešķirta valsts palīdzība tiek atzīta par nesavienojamu ar Kopējo Tirgu, tā no saņēmēja jāpieprasa atpakaļ. Pēc šīs palīdzības atprasīšanas vajadzētu, cik iespējams, atjaunot pirms tās piešķiršanas pastāvējušo konkurences situāciju. Tomēr Eiropas Padomes 1999. gada 22. marta rīkojuma Nr. 659/1999 par priekšrakstiem attiecībā uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma

([9]) Komisija konstatē, ka šīs izmaiņas vēl nav stājušās spēkā.

93. panta piemērošanu ([10]) 14. panta 1. punktā ir teikts: "Komisija nepieprasa palīdzības atmaksas atprasīšanu, ja tas pārkāpj kopienas tiesību vispārējo pamatprincipu." Saskaņā ar Eiropas Kopienas tiesas spriedumiem un Komisijas lēmumu praksi lēmums par atprasīšanu pārkāpj Kopienas tiesību vispārējo pamatprincipu, ja komisijas veikto pasākumu rezultātā palīdzības saņēmējs varētu būt pamatoti noticējis tam, ka palīdzība tikusi piešķirta saskaņā ar Kopienas tiesībām.

(63) Dalībvalsts uzdevums ir rūpēties par to, lai nacionālie pasākumi būtu saskaņoti ar Kopienas konkurences noteikumiem, lai izvairītos no konkurences izkropļošanas un lai saskaņā ar EK līguma 88. panta 3. punktu par palīdzības pasākumiem tiktu paziņots Komisijai, un tie tiktu piemēroti tikai pēc to pārbaudes. Pamatprincips ir tāds, ka uzņēmumi nevar saistīt pamatotas cerības ar pretlikumīgiem atbalstiem. Ja uzņēmēji varētu veiksmīgi balstīties uz nacionālu, labticībā izdotu likumu, kas tomēr neatbilst palīdzības noteikumiem un līdz ar to izkropļo konkurenci, tādā gadījumā nevarētu tikt sasniegts kopienas palīdzības kontroles mērķis.

(64) Van den Berga un Jurgena ([11]) spriedumā EK tiesa ir atzinusi:

"Saskaņā ar EK tiesas spriedumiem ikviens tautsaimniecības dalībnieks, kurā kāda kopienas institūcija ir modinājusi pamatotas cerības, var atsaukties uz uzticības aizsardzības pamatprincipu. Ja apdomīgs un nosvērts tautsaimniecības dalībnieks ir spējīgs paredzēt rīkojuma izdošanu, kas varētu skart kādu no viņa interesēm, tad šāda rīkojuma izdošanas gadījumā viņš uz minēto pamatprincipu atsaukties nevar."

(65) Austrija Komisijai nav iesniegusi nevienu argumentu par to, ka no palīdzības saņēmēju puses pastāvētu pamatota uzticēšanās likumam. Tomēr no EK tiesas sprieduma izriet, ka Komisijas pienākums ir automātiski ņemt vērā ārkārtējus apstākļus, kas, saskaņā ar Rīkojuma (EK) Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu, attaisno atteikšanos no nelikumīgi piešķirtas palīdzības atmaksas pieprasīšanas, ja šī atmaksas pieprasīšana pārkāpj vispārējos Eiropas Kopienas tiesību pamatprincipus.

(66) Izskatāmajā gadījumā Komisija no vienas puses izprot, ka minētais valsts veiktais pasākums vides aizsardzības interesēs rada ievērojamu slodzi Austrijas uzņēmumiem. Bez šajā lēmumā analizētās nodokļu atmaksas šāda veida slodzi īpaši smagi izjustu energoietilpīgi uzņēmumi. Kad tika plānots valstī ieviešamais pasākums, nebija stingri noteiktas prakses, kā no tiesiskā viedokļa vērtējami izņēmumi vai šādi nodokļu samazinājumi, kuri formāli tiek pielietoti visās tautsaimniecības nozarēs, bet, neraugoties uz to, tomēr ir selektīvi, jo patiesībā tie sniedz *faktiskas* un specifiskas priekšrocības noteiktiem tautsaimniecības sektoriem. No otras puses, ir labi saprotams, ka šajā gadījumā EK tiesas atbilde uz otro jautājumu Adrijas-Vīnes spriedumā varēja novest pie tā, ka daži palīdzības saņēmēji labticībā uzskatīja, ka nacionālā tiesneša klātbūtnē apspriesti nacionālie pasākumi pārstās būt selektīvi un līdz ar to vairs nebūs uzskatāmi par valsts palīdzību, ja to priekšrocības tiks attiecinātas arī uz citiem sektoriem, nevis tikai uz fizisku prešu ražošanu. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, Komisija ir nonākusi pie slēdziena, ka šajā gadījumā atmaksas pieprasīšana pārkāptu uzticības aizsardzības principu. Tādēļ, saskaņā ar Rīkojuma Nr. 659/1999 14. pantu, Komisija nolemj, ka atmaksa nebūtu pieprasāma.

Palīdzība lauksaimnieciskajai primārajai pārstrādei

(67) Nodokļu atmaksas noteikumi attiecas arī uz lauksaimniecību un mežsaimniecību, tāpat kā uz citiem atbalstītajiem sektoriem. Kopienas Ietvarprogramma par valsts palīdzību vides aizsardzībai uz lauksaimniecību neattiecas. Izvērtējot uz visiem sektoriem attiecināto palīdzību saistībā ar enerģijas nodokļiem ([12]), Komisija ir apsvērusi nepieciešamību pēc vienādas attieksmes attiecībā uz lauksaimniecību un mežsaimniecību un citām tautsaimniecības nozarēm, ņemot vērā vispārējās vadlīnijas par palīdzību vides aizsardzības jomā. Tādējādi iepriekš minētie apsvērumi ir spēkā, vērtējot arī palīdzību lauksaimniecībai.

VI. **SECINĀJUMS**

(68) Komisija konstatē, ka Austrijas 1996. gada Enerģijas nodokļa atmaksas likums 2002. gada 158. federālā likuma redakcijā, kas bez izmaiņām tika pagarināts līdz 2003. gada 31. decembrim, ir īstenots, pārkāpjot EK līguma 88. panta 3. punktu.

(69) Attiecībā uz uzņēmumiem, uz kuriem enerģijas nodokļa atmaksas likums līdz 2001. gada 31. decembrim neattiecās, atbalsta shēma nav savienojama ar Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai, jo īpaši 52. un 45. punktu, kā arī citiem izņēmumiem, kas paredzēti EK līguma 87. panta 2. un 3. punktā.

([10]) OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.
([11]) Lieta C 265/85, *Van den Bergh und Jurgens BV*/Komisija, Krāj. 1987, 1155. lpp., 44. punkts.
([12]) Sk. īpaši Komisijas lēmumus par Vācijas ekoloģijas nodokli, NN 47/99 (OV C 166, 12.6.1999.) un valsts atbalsta lietā N 575/A/99 (OV C 322, 11.11.2000.).

(70) Attiecībā uz uzņēmumiem, uz kuriem enerģijas nodokļa atmaksas likums attiecās jau pirms 2001. gada 31. decembra, atbalsta shēma nav savienojama ar Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai, jo īpaši 51.1. punkta b) apakšpunkta otro ievilkumu, kā arī citiem EK līguma 87. panta 2. un 3. punktā minētajiem izņēmumiem. Tā kā nav iesniegti citi iemesli, lai shēmu uzskatītu par savienojamu, tā nav savienojama ar kopējo tirgu.

(71) Tomēr, ņemot vērā izskatāmā gadījuma īpašos apstākļus, un saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. pantu, atbalsta atmaksa netiks prasīta.

(72) Komisija pieņem zināšanai, ka Austrijas valdība ir apņēmusies ar atpakaļejošu spēku grozīt Enerģijas nodokļa atmaksas likumu. Minētās izmaiņas Komisija uzskata par savienojamām ar Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai, jo īpaši 52. punktu saistībā ar 45. punktu un 51.1. punkta b) apakšpunkta otro ievilkumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠĀDU LĒMUMU.

1. pants

Nodokļu atmaksa, ko Austrija noteica 2002. gadā saskaņā ar 1996. gada Likuma par enerģijas nodokļa atmaksu 2002. gada 158. federatīvā likuma redakcijā un kas bez izmaiņām tika pagarināts līdz 2003. gada 31. decembrim, ir pretlikumīgs un ar kopējo tirgu nesavienojams valsts atbalsts.

2. pants

Austrija atceļ 1. pantā minēto atbalsta shēmu, ciktāl tā vēl turpina darboties.

3. pants

Austrija veic nepieciešamos pasākumus, lai, kā minēts Austrijas attiecīgo iestāžu 2003. gada 5. decembra vēstulē, pasākumu grozītu ar atpakaļejošu spēku.

4. pants

Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas brīža Austrija paziņo Komisijai par pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu šo lēmumu.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Austrijas Republikai.

Briselē, 2004. gada 9. martā

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Mario MONTI